

BUTLLETÍ DE LA COLÒNIA I VILA DE FORCALL

Bisgargis

ANY XLVI

Nº 295

ESTIU 2007

DIPOÏT LEGAL: B. 12.028-70

“Les 4 Moles”

Aquesta suggestiva imatge ens mostra un moment de la caminada de “Les 4 Moles”, al control situat als peus de la Roca Roja, punt on els participants en l'edició d'aquest any tenien que decidir entre d'itinerari fàcil, per la Devesa o el complicat, pel cim de la mola.

Foto: Conxita Cardona.

EDITORIAL / Abstención

PORQUE LO NUESTRO ES PASAR.....

Así lo escribía Antonio Machado hace 100 años, pero que difícil resulta aceptar este tránsito de amigos que siguen su andadura por caminos separados. Ahora le toca el turno a Mosén Javier Vilanova que después de cuatro años marcha a Tortosa.

Su persona y su "talante" se han integrado muy bien en Forcall, y ya formaban parte de la fisonomía del pueblo. Aparte su amable trato, ha tenido múltiples iniciativas que nos lo recordaran a menudo, sin querer ser exhaustiva; programación "dels tocs de les campanes", sopar de la fam, arreglo del Saló Parroquial, nuevas catequesis, radio Migdia, viajes (camino de Santiago, visita del Papa a Valencia, Roma-Assís), la puerta de la capilla de San Víctor, etc., pero sobre todo ha tenido un efecto dinamizador. Ha creado movimiento desde los pequeños con la

catequesis y otras actividades, a los mayores que pueden seguir desde casa las ceremonias religiosas gracias a la radio parroquial. Ha facilitado el acceso a los archivos parroquiales y nuestra revista ha tenido un colaborador constante y diligente.

Mosén Javier nos ha dejado muy buen sabor y será este ambiente positivo creado entre los forcallanos el que acogerá al nuevo párroco. Si bien ha puesto el listón alto, también ha preparado una tierra abonada sobre la que sembrar y recoger fruto.

Bienvenidos a Forcall Mosén Eduard Falcó y el diácono Alexis Keith.

Nos gustaría volver a ver a Mosén Javier paseando por las calles y deseamos que su paso por el pueblo le haya sido gratificante tanto sacerdotal como personalmente.

Mosén Javier en los campamentos parroquiales de nuestra comarca, que este año se han desarrollado en la localidad de Altura

ASAMBLEA GENERAL ORDINARIA DE SOCIOS DE LA COLONIA FORCALLANO - CATALANA

El día 11 de noviembre de 2007 se celebrará en Sant Carles de la Ràpita, la Asamblea General Ordinaria de Socios de la Colonia Forcallano – catalana correspondiente al ejercicio del año 2007.

El acto se desarrollará en el restaurante “Casa Ramón – Marinés” situado en la calle Arsenal nº 16 de esta población marinera del “Delta de l’Ebre”.

PROGRAMA

11.00 h. Asamblea General con el siguiente orden del día:

1. Lectura y aprobación del acta de la Asamblea anterior.
2. Informe de actividades.
3. Balance económico 2006 y aprobación del estado de cuentas, si procede.
4. Propuesta de aumento de la cuota anual.
5. Presentación y aprobación del presupuesto 2007, si procede.
6. Propuesta de modificación de los Estatutos.
7. Entrega de la Insignia de Plata de la Asociación a la Sra. Pilar Polo Moya.
8. Ruegos y preguntas.

12.00 h. Proyección de una película de las “Festes de San Vito” del año 1968.

13.00 h. Santa Misa en la Iglesia de Sant Carles de la Ràpita.

13.45 h. Fin del acto.

14.00 h. Comida en el mismo restaurante donde saborearemos los exquisitos productos de la bahía “dels Alfacs”.

Los interesados en asistir deben contactar (llamar preferiblemente de 20 a 22 h.):

En Barcelona	Sr. Jorge Martí	933 811 420
	Sr. Víctor Peñarroya	933 295 820
	Sra. Conxita Cardona	934 272 810
En Castellón	Sr. José Miguel Carbó	964 255 905
En Vinaroz	Sr. Juan García	964 453 423
En Forcall	Sra. Consuelo Obón	Exp. nº 1 - Pza. Mayor, 38 – Forcall (en horas hábiles de comercio)

El precio de la salida (autocar y comida incluidos) es de 29 €. Niños hasta 6 años gratis y hasta 12 años 12 € (menú infantil).

La salida desde Barcelona será a las 8 de la mañana en la Ronda de San Pedro (lado del Corte Inglés).

Una vez finalizada la Asamblea se pondrá a la venta la tradicional Lotería de Navidad y se podrán adquirir los libros “La independencia de las Aldeas de Morella” y “Retratos y recuerdos... de la vida forcallana” al precio de 17 y 30 € respectivamente.

FORCALL, DE FESTA FESTES PATRONALS 2007

Reportatge fotogràfic de Conxita Cardona.

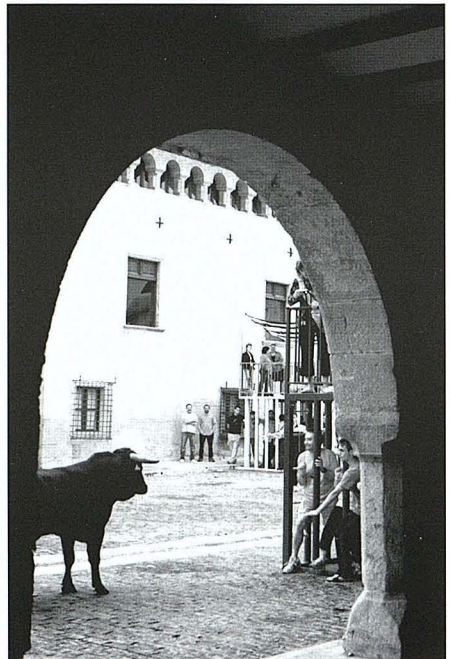
Del 24 d'agost a l'1 de setembre, Forcall va celebrar, un any més, les seves festes patronals, en les quals els actes tradicionals i religiosos s'han combinat perfectament amb les activitats lúdiques, perfectament organitzades per la comissió de festes, que mereix un especial reconeixement.

Van obrir els actes de les festes, com ve sent habitual, els gegants i capgrossos, que al compàs de la xaranga "Herederos del Coñac" van inundar de música i alegria tot el poble, la sangria que repartien els de la comissió de festes no va fer mes que arrodonir una nit esperada per tots, els més joves no van parar de demanar que els mullessin des dels balcons, al crit de "aigua, aigua", la nit va continuar amb orquestra i els més valents van estat en vetlla tota la nit esperant el "encierro".

El dissabte, diumenge i dilluns van seguir el programa tradicional de les festes de tota la vida, Forcall va continuar fidel a les seves tradicions, les danses van lluir al complet, els dansants, les gitanetes, els varetes, els arquets, els llauradorests i les llauradorettes. Les relacions van ser seguides per tots amb una gran atenció, cal destacar l'entrada de Sant Víctor que amb la participació de multitud d'atxes portades tant per homes com per dones, aquest any semblava encara més esplèndida. El ball-rodat va ser molt espectacular degut a la gran quantitat de parelles que van participar, per contra la "coetà" va ser molt

fluixa, amb pocs coets i pocs coeters, valdria la pena fer un esforç per tal de fer reviscolar un acte que per molts té un magnetisme especial.

Pel que fa a les activitats més festives, cal destacar les cites gastronòmiques, que ja son un element indispensable en les festes forcallanes, la dècima edició de la concentració de paelles a la plaça major, la VII Mostra Gastronòmica, el "Mesón" del Vi i el dinar de germanor dels jubilats. També han estat presents les activitats esportives, com l'excursió pel terme o la marxa cicloturista i els concursos de guinyot, botifarra, petanca, futbol sala, etc... destacar el ball de disfresses, molt renyit, en el que es va posar a prova la imaginació

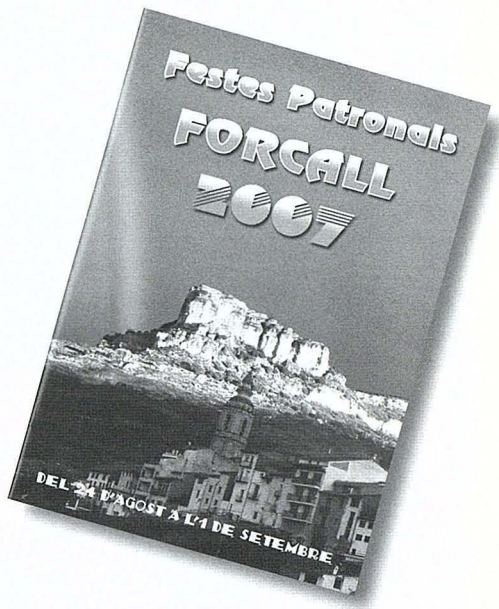
de tots els participants que van omplir el Pavelló la nit del primer diumenge de festes.

A més de totes aquestes activitats, els bous i les orquestres no van faltar, destacar en aquest apartat el darrer dia de festes, en què es va embolar un espectacular exemplar de la ramaderia de Teo Adell, a càrrec de la Penya Taurina "Cornupetes".

El dissabte, dia dedicat als jubilats, es va fer una exhibició de balls de saló a càrrec de dos parelles de professionals, al Pavelló de festes, i després, a la Sala Capitular de l'Ajuntament, es va fer una exhibició de "Break Dance", com podem veure va haver per a tots els gusts.

PROGRAMA DE FESTES

Un any més Forcall ha editat un programa de festes amb el seu propi segell, sense propaganda i amb un contingut força interessant. A la portada i contraportada es mostren quatre originals fotografies del poble, obra de Xavi Agut i de Josep Lluís Vinyals, al seu interior, a més del programa i de les salutacions de l'alcalde, el mossèn i la comissió, trobem un escrit dedicat a la declaració de l'edifici de l'Ajuntament de Forcall com a Bé d'Interès Cultural (BIC), un interessant treball sobre "Lesera. Terrassa Central. Sondejós 1 i 3, campanya 2006." Narcisa Rambla enceta una nova secció dedicada als carrers del nostre poble, que promet ser molt interessant, tancant el programa un escrit d'Anabel Ejarque dedicat a les anomenades Noves Tecnologies, oportunament titulat "forc@ll.es."

El programa el completen una gran varietat de fotografies il·lustratives dels diferents temes tractats.

Dos moments estel·lars de les festes patronals, la torre dels varetes a la Cercavila, en front de les autoritats; i la esplèndida entrada de Sant Víctor de la nit del diumenge, des de l'ermita de Sant Josep a la plaça Major, commemorant l'arribada de les relíquies del Sant.

■ PARTICIPANTS A LES DANSES

DANSANTS: Ximo Segura, Javier Mestre, Silverio Pérez, Pedro José Pérez, Rubén Bellés, Alberto García, Marcos García, Juan García, Carlos Segura, Eric Conesa i Rafael Carbó

GITANETES: Mar Mestre, Victoria Celma, Raquel Grau, Jessica Bellés, Cristina Monfort, Angeles Monfort, Carme Carbó i Ana Carbó.
Barrero: Carlos López.

ARQUETS: Vanessa Vinyals, Fátima Ortí, Ana Mestre, Cristina Conesa, Verónica Martínez, María Querol Bernat Julián, Ester Morralla i Judit Igual.

VARETES: Marc Lerma, Irene Bordás, Silvia Pérís, Manel Gil, Oscar Vinyals, María José Guarch, Núria Peñuelas, Gema Ros, Angélica Ros, Andrea Bellés Diana Martínez, Lidia Fornell i Balma Subías.

LLAURADORA: Ana Peñuelas Peñarroya

LLAURADOR: Sergi Bordás Rodríguez

RELACIONS: Àngel: Maria Moya Celma.
Soldat romà: Rafael Carbó Sos i Víctor Artola Omedes.

MÚSICA: Grup de Dolçainers i Tabaleters de Forcall.

FOTO: Carmina Pesudo

■ CAMPIONATS DE FESTES

GUINYOT (Bar Els Ports)

Campions, Angel Duarte i José Luis Querol.
Subcampions, Juan García i Rafael Carbó.

GUINYOT (Llar de Jubilats Bisgarcis)

Campions, Esteban Mampel i José Miguel Daudén.
Subcampions: Silverio Pérez i Roberto Segura.

BOTIFARRA (Bar Ca Costa)

Campions, Javier Mestre i Francisco Segura.
Subcampions, Blai Peñarroya i Carlos Jovani.

FRONTENIS

Individual

1er. Víctor Ferrer. 2on. Santi Pérez.

Parelles

1ers. Santi Querol i Víctor Ferrer.
2ons. Javier Mestre i Santi Pérez.

PING-PONG

1er. Gerard Carbó. 2on. Oscar Vinyals.

NATICIÓ

1er. Manel. 2on. Daniel.

PETANCA

Campions, Alberto Ramia i Quique Grau.
Subcampions, Francisco Segura i Eloi Sánchez.

FUTBOL-SALA (Intercolles)

Campions, La Peña El Garito.
Subcampions, La Comissió.

PULSO FORCALLANO

MEJORAS FONT DEL CONVENT

Se han llevado a cabo mejoras en el entorno de la "Font del Convent", consistentes en la pavimentación de la zona de acceso a la fuente, hasta la Iglesia, ya que la solera existente se encontraba en muy mal estado. Además se han reformado los jardines, plantando dos carrascas y plantas de la zona; reforzándose el muro existente en la parte interior con la realización de uno nuevo de piedra que servirá además de asiento para los que van a la fuente. La zona se intentará mejorar con la instalación de una mesa de madera y la mejora de las escaleras y la fuente. La actuación cuenta con un presupuesto de 6.500 €.

EQUIPAMIENTO RESIDENCIA

Como en otros años, se ha conseguido una ayuda para la mejora del equipamiento de la residencia, así, con esta ayuda se podrá seguir modificando mobiliario que ha quedado viejo o deteriorado con los años, así como la adquisición de material nuevo imprescindible para el funcionamiento de la residencia. La ayuda por parte de la Dirección General de Servicios

Sociales es de 10.000 €. Por otro lado, se ha tenido que mejorar el sistema del ascensor, actuación que ha asumido el Ayuntamiento por un importe de unos 4.000 €

MUSEU DE L'ESPARDENYA

Han empezado las obras en el bajo de la Casa del Metge de lo que será el "Museu de l'Espardenya", una actuación que engloba la utilización de la planta baja de la Casa del Metge por el acceso desde la calle San José, a la vez que el cubrimiento de una parte del patio para poder utilizarlo para exponer las piezas de lo que será el nuevo centro expositivo en el que ya está trabajando el forcallano Pep Ortí dentro del proyecto comarcal "les Mans dels Ports"; proyecto que pretende exponer aquellos oficios importantes en nuestra Comarca. En Forcall como no, es "l'Espardenya" el oficio seleccionado. Dicho proyecto cofinanciado por Portmader y Ayuntamiento cuenta con un presupuesto de 19.000 €. Además, para la realización de las obras de adecuación del museo, se ha conseguido una Ayuda de la Agencia Valenciana de Turismo de 18.317 €, a la vez que la empresa eólica Renomar colaborará con la aportación de 15.000 €.

Este espacio podrá albergar por fin un oficio tan querido y conocido por los forcallanos; desde el Ayuntamiento, se ha hecho un llamamiento a todos para poder colaborar en la puesta en valor de este espacio a través de la aportación de fotos, materiales, utensilios, etc. De momento las cesiones de material han sido importantes por lo que el Ayuntamiento agradece el esfuerzo de aquellas personas que están colaborando.

PARAJE NATURAL "MOLA LA VILA"

Se han ejecutado ya la mejora de pista

"Sant cristòfol dels Xofers" - Foto: Conxita Cardona

de la "Mola la Vila" y la señalización de este "Paraje Natural", la actuación ha contado con la ayuda de la Dirección General de Medio Ambiente y ha contado con un presupuesto de 18.631 €. Las mejoras han sido realizadas por la empresa local Prodefor.

MEJORAS EN BIBLIOTECA

A partir de ahora la biblioteca cuenta con más fondos bibliográficos debido a que se han adquirido nuevos libros por valor de 600 €. Destacar además que se ha adquirido una nueva impresora para quienes utilizan el servicio de ordenador. También en el espacio dedicado a los más jóvenes, una nueva mesa de ping-pong y nuevos juegos formarán parte de este recinto.

EXCAVACIONES EN LA MOLETA

Han finalizado la tercera semana de septiembre, las excavaciones de la Moleta con un balance positivo por parte de los arqueólogos, las mismas se han desarrollado continuando los trabajos del año pasado y desarrollando los trabajos en la zona que Enric Pla excavó en los años 60. El estudio de los abundantes materiales encontrados definirá los diferentes niveles de ocupación y de la antigüedad de los mismos. Las excavaciones han contado con una ayuda de 15.000 €, de los que parte se dedicarán a la realización de una exposición de los materiales encontrados. Como en años anteriores aquellas personas que han querido colaborar como voluntarios, lo han podido hacer y conocer más de cerca las actuaciones. Destacar al respecto la participación del periodista Víctor M. Amela.

CONCURSO DE BALCONES

Dentro de la programación de la primavera, se realizó un concurso de balcones cuyos resultados fueron los siguientes. 1º Conchita y Vicente, 2º Inma y Jaume Martí, 3º María y Lorenzo Barberá, 4º Rosa Mari Borrás, 5º

María Angeles Monfort. El objetivo del concurso era que los balcones estuvieran engalanados con plantas y flores y presentaran un mejor aspecto en la población. Los premios eran plantas y un diploma para los ganadores y plantas para los que habían obtenido algún voto. Las votaciones fueron emitidas por las asociaciones.

COMEDOR ESCOLAR

Se ha ratificado plenariamente solicitar a la Conselleria de Educación que el comedor escolar se ubique dentro del recinto escolar y que los niños no tengan que desplazarse hasta la Plaza. Al respecto señalar que el Alcalde ha mantenido una entrevista con el director general de régimen económico de la Conselleria para explicarle la problemática, comprometiéndose el mismo a intentar solucionar el problema.

"MENJAR A CASA"

"Menjar a casa" es un programa por el que las personas mayores que lo necesiten pueden acogerse a que se les lleve la comida a casa todos los días. Este programa se viene desarrollando en Forcall y actualmente cuenta con dos usuarios, pudiéndose acoger hasta cinco, por lo que el Ayuntamiento ha ratificado con la Conselleria el convenio que permite mantener el servicio hasta el año 2010. Los gastos son pagados entre el usuario, Ayuntamiento y Conselleria.

ESTIU CULTURAL

Los actos del "Estiu Cultural", se inician, como viene siendo habitual, con la convocatoria durante el mes de julio de "l'Escola d'Estiu", para los más pequeños con actividades didácticas y lúdicas y la actuación de un cuenta-cuentos al finalizar la misma.

Una explicación de las antiguas neveras, de su uso y del comercio de la nieve. Continuando la programación con la comida ya habitual de "Sant Cristòfol" organizada por la Asociación Cultural Puig-Blanc, con gran participación. El banderín del "dia dels xofers" fue patrocinado por Distribuciones Polo-Conesa.

Durante la segunda quincena de julio tuvo lugar una muestra de cuadros de Juan Amela, con buena aceptación y visitas a esta exposición con cuadros de Forcall, de temática general y de diferentes estilos.

Las exposiciones también estuvieron presentes en la programación con una primera sobre el Reciclaje y la Sostenibilidad y otra del proyecto "Savia Rural" en la que participaron las diferentes escuelas de la zona.

La ya clásica 4 Moles volvió a contar con numerosa participación y con alguna variación respecto a las anteriores.

Aprovechando las noches de fiesta del verano se organizó por la Asociación El Groc un autobús para poder asistir al concierto en Vallderoures de Miguel Bosé, consiguiendo casi llenar el autobús y evitando que aquellos que quisieran ir tuvieran que coger el coche. También ambiente de fiesta y muy buena sensación dejó el Taller de Flamenco que contó con alta participación y dos profesores que se implicaron y conectaron con la gente participante, finalizando con un vino y aperitivo para todos los asistentes.

Por parte del Ayuntamiento se intentó di-

Concierto de Música de Cámara. Foto: Sergio Bordás.

namizar los fines de semana, sobretodo los domingos, con dos actuaciones en la Plaza, así se cortó al tráfico la misma a partir del sábado por la tarde para que las actuaciones fueran más participativas y la Plaza fuera el centro sin ninguna injerencia de ruido. La primera actuación programada era un concierto de música de cámara a cargo de un cuarteto de cuerda, que por las inclemencias meteorológicas se realizó en la Sala Capitular del Ayuntamiento, fue una lástima el no poder haberlo realizado en la Plaza, que se hubiera llenado de música y tranquilidad, con el público sentado en las terrazas. El domingo 19 tuvo lugar una actuación con la animación infantil del "Dúo Animatic", que fue muy del agrado tanto de pequeños como de mayores.

La semana antes de fiestas, se desarrollaron los diferentes campeonatos deportivos, ping-pong, frontón, natación, etc., y el 22 de agosto se visionó una proyección del Sant Antoni del 2005 que fue realizada por Jürgen Enders, un alemán que se enamoró de nuestra fiesta y que quiso realizar este documental de la misma. El día 23 de agosto se realizó la representación de un Sainete (Teatro típico valenciano), humor a cargo de la compañía Fadrell que se enmarca dentro de la campaña

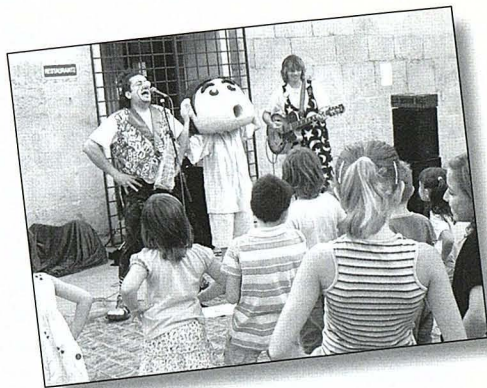
de teatros para mayores de la Diputación Provincial. Ya en fiestas, el 31 de agosto una exhibición de break-dance puso un toque diferente más a una programación para todos los gustos. Esta actuación fue ejecutada por integrantes de un grupo de Valencia y contó con un excampeón de España y subcampeón de la Comunidad Valenciana. La programación cultural del verano finalizó con el I Concurso de Fotografía que contó con la participación de siete fotógrafos forcallanos y con premios a las tres primeras fotografías.

Primer premio: José Ramón Gil Querol (8 puntos) 200 €

Segundo premio: Miguel Carbó Sos (6 puntos) 120 €

Tercer premio: Clara Sorribas Obón (4 puntos) 80 €

La votación fue realizada en el Pleno del día 21 de septiembre por los miembros de la Corporación municipal.

Payasos para los más pequeños. Foto: Sergio Bordás

■ CURSOS DE GUITARRA

Des de fa un temps els veïns de Forcall poden aprendre a tocar la guitarra. El professor és Javi Antequera i cal destacar el nombre de participants de totes les edats.

■ PREGONER DE MORELLA

El fotògraf morella Julio Carbó, de forts lligams forcallans, ha estat el pregoner de les festes de Morella d'aquest any, a l'acte va estar acompanyat pels alcaldes de Morella, Forcall i Cinctorres, per la relació que té amb les tres poblacions de la comarca.

■ NOVA PÀGINA WEB

L'Ajuntament de Forcall té una nova pàgina web en funcionament. Es tracta de www.forcall.es, i pretén ser una ferramenta de difusió del nostre poble així com de les diferents activitats que es realitzin.

VIATJE DE LA RESIDENCIA

Teresa Albert

TASOC Residència Tercera Edat de Forcall.

Dijous dia 7 de Juny els iaïos de la residència de la tercera edat de Forcall van fer una excursió i un intercanvi intercultural en uns altres majors, els de la Residència Guadalope del Mas de les Mates. El vincle entre aquestes dues residències és que em compartit DUE, i és per això, que sens va ocórrer realitzar aquesta iniciativa, és una forma fàcil de viatjar en un col·lectiu que té unes necessitats molt específiques, difícils de trobar en altres llocs.

L'eixida va ser a les 10 en un autobús adaptat per a cadires de rodes, subvencionat per la Diputació. A les 11:30 arribarem al Mas i amb la resta de iaïos d'aquesta residència vam marxar cap a Castellote. Allí ens esperava la visita d'un museu "Territorio Dinópolis" ple de fòssils i amb un gran dinosaure (afortunadament de cartró pedra).

El dinar va ser a la residència Guadalope, que molt amablement ja ho tenien tot

preparat, en dinar vam fer un gran cercle amb tots els iaïos i van començar a compartir records, experiències, cançons, follies, regalets, manualitats, poesies i converses. Hi havien molts vincles una dona cinctorrana, el pare d'una forcallana, el sogre d'un d'Ortells... poc a poc van eixir experiències comunes i gent coneguda tant en els iaïos com en els treballadors.

Per acabar vam fer ball, sempre va bé després de reposar el dinar manejar-se una mica i n'hi ha residents d'allò més marxós. De camí a casa vam poder admirar el paisatge, tot ple de grans molins, i també passarem per Olocau del Rey, el poble d'un dels residents, i per poder contar alguna cosa anecdòtica, es va enganxar l'autocar amb una casa, i va quedar amb una arrapada per al record. Vam tornar cap a casa a les 20 h. cansats però en ganes de repetir.

És clar que ara esperem que ens tornen la visita i si tot va bé, els nostres amfitrions del dia 7 vindran a la residència nostra, al Forcall, cap al mes de setembre, els esperarem en els braços oberts.

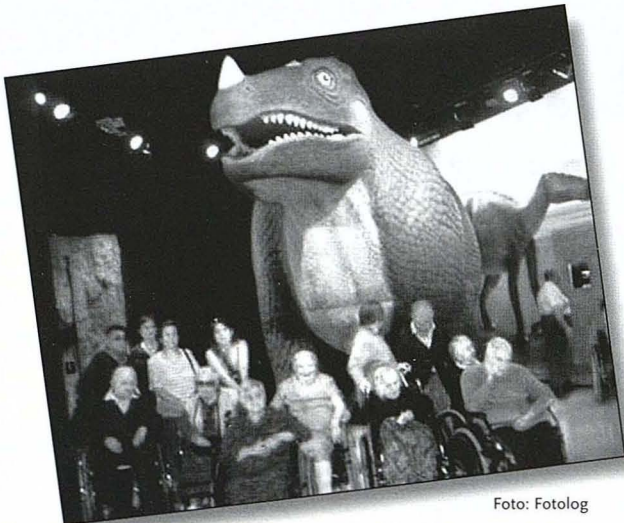

Foto: Fotolog

EL TEMPS

ESTACIÓ METEOROLÒGICA "FORCALL"

Miguel Rodés. Gràfics: Laia Ferrer

El mes de juny va començar fresquet, el dia 5 la màxima diürna va ser de 16° i la nit següent es van arribar als 10°, però a partir d'aquesta data la temperatura va pujar força, dominant la calor al llarg del mes tal com ens mostra la gràfica, el dia 19 es va arribar fins als 28°. Pel que fa a la pluja es van mesurar un total de 50 l/m2 al llarg del mes, destacant els 14 i 30 l/m2 dels dies 4 i 5.

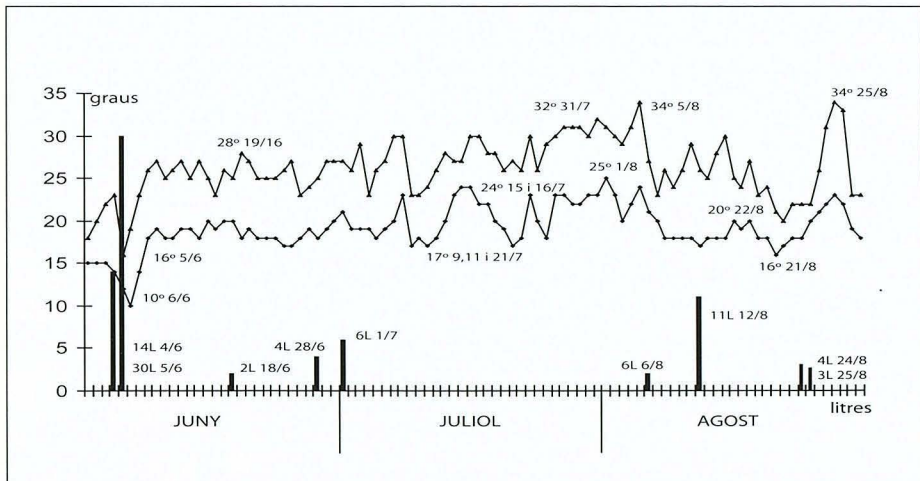
El juliol es va caracteritzar per la manca quasi total de pluja, tant sols 6 l/m2 van caure el primer dia del mes, la resta va ser sec i calorós, destacant les nits dels dies 15 i 16 en les que vàrem arribar als 24°, la màxima del mes van ser els 32° del dia 31.

L'agost va començar amb la mateixa tònica del mes anterior, la nit més càlida de tot l'estiu va ser la del dia 1 amb 25°, pel que fa a les temperatures diürnes destacar la màxima de 34° del dia 5, però a partir d'aquest dia les temperatures

van caure bruscament, destacant la nit del dia 21 amb una mínima de 16° i el dia 22 amb una màxima de tant sols 20°. Després va tornar a pujar la temperatura de forma també brusca fins a repetir el màxim de l'estiu, 34° el dia 25, per finalment tornar a baixar a 23° els darrers dies del mes.

Pel que fa a la pluja es va deixar veure tímidament, 20 l/m2 en tot el mes, destacant els 11 litres del dia 12, el vent va bufar de l'oest a primers de mes i va ser freqüent al llarg de moltes nits impedingint el poder estar a la fresca.

	Mitjana màxima	Mitjana mínima	Total pluja	Màxim vent
Juny	24,5°	17,4°	50 l.	
Juliol	27,8°	20,5°	6 l.	
Agost	26,4°	19,6°	20 l.	1 cerç

LA PARRÒQUIA

por Mossèn Javier

■ SOBRE LA CONSOLACIONETA

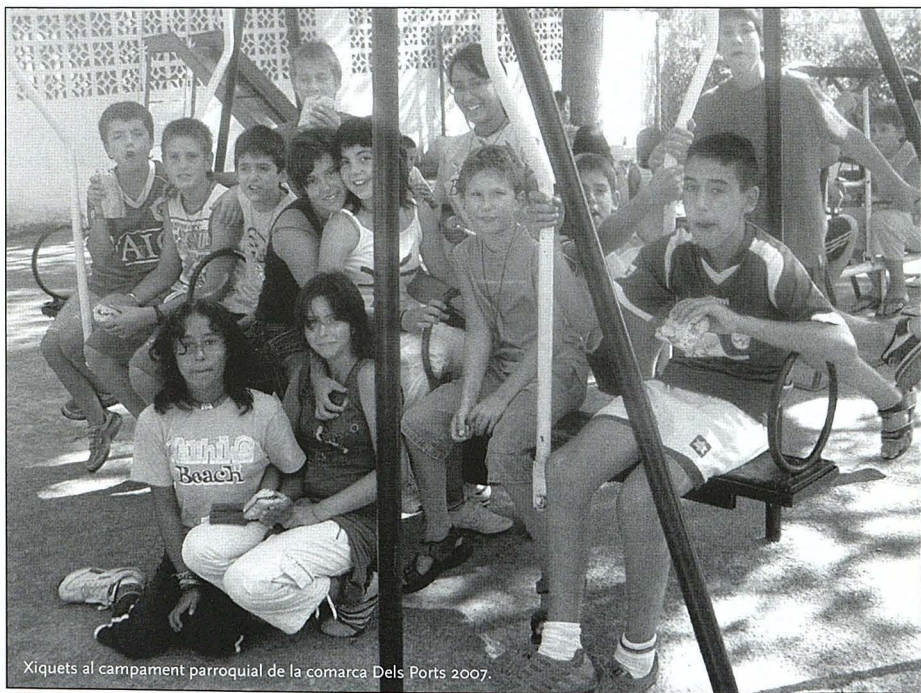
L'ajuntament de la vila ha instal·lat nova il·luminació a l'entrada de la Vila. Aprofitant aquesta millora l'ermita de la Consolacioneta ha estat il·luminada en el seu interior. Va ser cap als anys 80 quan mossèn Santiago Casanova, ajudat per la seva germana Remei Casanova, Rosó Carbonell i mossèn Víctor Cardona, és van animar a fer una reforma a la capelleta. Les parets, el terra i sobretot el sostre van quedar molt dignes. Al haver-hi aquesta il·luminació nova ha fet que molts ens haguem fixat del treball que ells van dur a terme. Un agraïment tenim de cara als qui la van reformar, als qui l'han il·luminada i als qui en tenen cura al llarg de l'any.

■ CAMPAMENTS PARROQUIALS DELS PORTS 2007

El passat mes de juliol 57 nens i nenes de la nostra comarca es van aplegar a Altura, prop de Segorbe, per a viure un any més els esperats campaments parroquials d'estiu. Van estar acompanyats per 13 adults, entre ells hi havia 2 cuineres i monitors de la comarca. Realment al ser tants ens feia falta un bon grup de monitors i al ser-ne pocs de la zona vam haver de demanar ajuda a fora.

L'experiència ha estat un any més magnífica. Gràcies a Déu tot va anar molt bé, tant pel que fa a la convivència com a la salut. De Forcall van participar uns 8 xiquets i xiquetes.

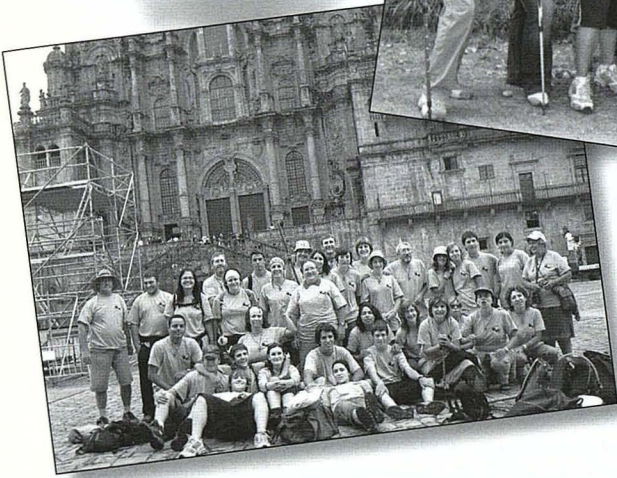
El poper any anirem a Estercuel a fer els campaments.

Xiquets al campament parroquial de la comarca Dels Ports 2007.

Al km 100 i tot el grup en arribar a la plaça de l'Obradoiro de Santiago de Compostela.

■ CAMINO DE SANTIAGO

El dia 13 vam arribar a la plaça de l'Obradoiro, a Santiago de Compostela. L'alegria de l'arribada es veia reflectida en el rostre i els cants de tots els joves i adults que vam fer l'últim tram que ens quedava. Durant quatre anys hem fet el camí fracés. El vam iniciar el 2004 a Roncesvalles. Cada any la iniciativa que els vam proposar de fer el Camino ha tingut una bona acceptació pels joves de la comarca. El camí tot ell ha estat molt enriquidor, però de tot, el més gran ha estat l'amistat que ha quedat entre ells.

El final del camí el vam celebrar quedant-nos tres dies a Santiago. Un d'aquests dies vam visitar Finisterre. Van ser 5 les xiques de Forcall que van venir a participar de l'etapa de 214 km. (Ponfer-

rada-Santiago). Us animem que feu quan pugueu aquesta experiència, val la pena.

■ NOU RECTOR

El dia 9 de setembre es va presentar a tots el forcalls el seu nou rector, mossèn Eduard Falcó Masdeu, de 31 anys, natural de Deltebre, que serà el responsable de les parròquies de Forcall, Cinctorres, Portell, La Mata, Olocau del Rei, La Todolella, Castellfort i la Llacoba, en substitució de mossèn Javier Vilanova que ha estat destinat al Seminari de Tortosa. Com a reforç per la seva amplia tasca ha estat destinat a aquestes parròquies el diaca Alexis Keith Cañadas, natural de Vinaròs. A tots dos els desitgem molta sort amb la seva tasca a la nostra parròquia.

FÒSSILS - FAUNA SOTERRADA

Per Antoni Eixarch

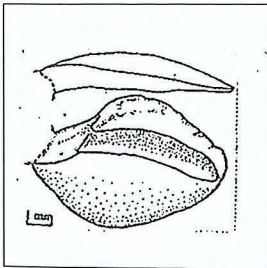
Vagi per endavant que aquest escrit no pretén cap altra cosa mes que transcriure i divulgar uns fets, si més no, anecdòtics i que, segurament, poden ser motiu de satisfacció pels forcallans.

Jo de fòssils no en se res de res a part d'aquelles inquietuds d'infantesa de quan pujàvem a la roca del migdia pel camí de l'ermita i recollíem tots els "cargols de pedra" i "petxines" amb els que ensopegàvem. Quan mes gran era la troballa millor. Que se n'haurà fet d'aquelles joies?. Possiblement anessin a parar al riu. Però he de confessar que sempre m'han cridat l'atenció.

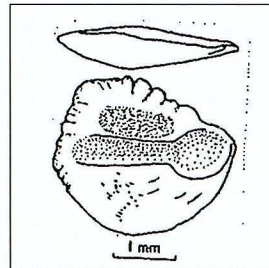
Fullejant el llibre, que molts de vosaltres també teniu o haureu llegit, "Miscelanea en homenage a José Eixarch Frasnó" editat per Antinea (2006) em va encuriosir el veure els articles d'en Mossèn Santiago Casanova "Paleontologia forcallana. Otolitos" y dels Srs. Sebastián Calzada & Enric Forner "Un nuevo tròquido del aptiense de Cervera del Maestre". Resulta que hi ha unes espècies de fòssils als que se'ls ha batejat, i així se'l coneix en el món científic, amb noms lligats i en homenatge al nostre poble.

Uns son de la família dels "otolitos", que ens explica Casanova son petits corpuscles calcaris de la oïda interna dels peixos (recordem que on ara està la nostra comarca, abans, fa milions d'anys havia aigua salada, mar). El seu descobridor el Sr. Dirk Nolf, paleontòleg belga que ha estudiat els fòssils de la nostra terra, va tenir el detall de classificar a una de les espècies noves amb el nom d'un il·lustre personatge forcallà, el propi Mn. Casanova ("genus *Elopidarum casanovae* n. sp.) suposo que en mèrit als anys que va dedicar a la recerca i identificació de les peces del nostre terme (col·lecció que va donar a l'Ajuntament del Forcall per la seva conservació i custòdia) i un altra al propi poble, al Forcall ("genus ? *Acanthomorפורum forcallensis* n. sp.)

Aquests otolits tenen l'aspecte i nom dels dibuixos que ens ofereixen els mateixos autors (a l'esquerra el "casanovae" i a la dreta el "forcallensis"). Son petits, el primer fa uns 5 mm. i el segon uns 3 mm.

genus *Elopidarum casanovae* n. sp.

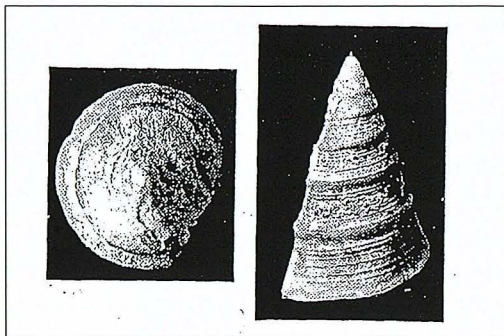

genus *Acanthomorפורum forcallensis* n. sp.

El Sr. Nolf va donar altres noms com "Pterthissus todolellanus n. sp.", "genus *Argentinarum bergantinus* n. sp., i genus *Neoscopelidarum maeztrazgonis* n. sp., suposo que en honor a la Todolella, al Bergantes i al Maestrat.

Els Srs. Calzada i Forner també varen voler honorar a en Josep Eixarch, en reconeixement als seus anys d'estudi de la nostra comarca, donant-li el seu nom a una nova espècie descoberta a Cervera del Maestre i catalogada per ells. L'exemplar en qüestió es diu "Proconulus eixarchi n. sp."

Si el voleu conèixer acompanyem les dues fotografies que apareixen al llibre, una feta des de d'alt i una altra del perfil.

Proconulus eixarchi n. sp.

Tampoc es massa gran. Te un diàmetre d'uns 6 mm. i una alçada de 11 mm.

A què és curiós tot això?. A mi encara em crida més l'atenció.

Com a cloenda, un missatge, hem de ser respectuosos amb aquesta gran riquesa que hi ha en el subsòl de la nostra comarca que ens ajuda a explicar moltes coses, per exemple com eren les nostres terres fa 150 ó 200 milions d'anys: no eren terres... era mar.

■ ROMERIA DE SANT CRISTÒFOL

A la romeria de Sant Cristòfol de Saranyana que es va celebrar el passat 12 de maig va donar el tradicional rotllo Montse Sorribes Pascual, en aprovar l'oposició de magisteri.

A la fotografia de Conxita Cardona la podem veure junt a la seva mare en el moment de repartiment dels rotllos.

DEPORTES *por Fermín Peris*

■ NUEVA TEMPORADA DE FÚTBOL BASE

Está a punto de comenzar una nueva temporada para los equipos de fútbol base de Els Ports F.C. con una agradable novedad sobre la pasada temporada, el número de equipos ha crecido respecto de la temporada anterior, de 5 a los actuales 7, con lo que se logra uno de los objetivos de nuestra entidad, el abarcar todas las categorías de fútbol base, pre-benjamín, benjamín, alevín, infantil, cadete y juvenil.

Los dos nuevos equipos son uno de pre-benjamín, niños de 7 a 9 años, y una nueva línea de alevín, niños de 11 y 12 años, gracias a la abundancia de niños de estas edades.

Destacar que estos nuevos equipos tendrán su sede en Cinctorres, sumándose esta población a Forcall, Morella y Vilafranca, con lo que nuestro equipo logra otro de sus propósitos, representar lo máximo posible a nuestra comarca de Els Ports.

Los niños que comiencen sus primeros pasos en el bonito deporte del balompié a la edad de 7 años, podrán pasar por todas las categorías hasta terminar su andadura en el fútbol base con 18 años, pudiendo entonces escoger entre los tres equipos superiores con que cuenta nuestra comarca, Morella, Vilafranca y Cinctorres, si no han sido fichados antes por algún otro equipo de mayor entidad, como de hecho ya ha pasado en alguna ocasión.

■ VII EDICIÓN DE "LES 4 MOLES"

Nuevo éxito en la presente edición de esta clásica caminada no competitiva que recorre las 4 muelas que envuelven nuestro querido pueblo. En la presente edición se ha variado sustancialmente el recorrido, suprimiendo una muela, comenzando el recorrido por la "Mola Garumba" pasando por el monumental "Roure del Mas del Racó", dando dos opciones a la hora de acometer la "Mola d'Encamaràs", un itinerario fácil por la "Devesa" y otro más exigente pero mucho más interesante por la cima de la muela. También cabe destacar el paso de la presente edición de la caminada por la vecina población de Villores, que de alguna manera venia a sustituir la muela suprimida este año, terminando el recorrido por la "Mola de la Vila".

Ciento sesenta participantes iniciaron la caminada, algunos abandonaron o decidieron completar únicamente una parte del recorrido, 22,5 km la opción fácil y 25 la más difícil. Destacar una vez más la colaboración de voluntarios y voluntarias forcallanos, así como de la gente de Villores que se encargaron del avituallamiento al paso por esta población. Todos los participantes fueron obsequiados con una cajita con pastas típicas de nuestra localidad.

A la fotografía de arriba observamos un grupo de voluntarias forcallanans en plena tarea de preparación de los bollos que fueron repartidos en la presente edición de "Les 4 Moles".

Abajo los participantes en la caminata popular del martes de fiestas, en el suelo todavía se pueden observar los restos de los cohetes tirados la noche anterior en la plaza Mayor. Fotos: Conxita Cardona.

■ XXIXè APLEC DELS PORTS – REVISCOLEM!

Després d'un any de sequera, ha tornat l'Aplec dels Ports, ha estat una parada que ha fet que tots ens replantegem com ha de ser l'Aplec i quines són les condicions i les realitats dels diferents pobles de la nostra comarca.

Aquest any Cincorres ha fet possible que la festa comarcal per excel·lència reviscolés, esperem que el seu exemple serveixi per poder fer possible les properes edicions de l'Aplec, tenint en compte tant la dimensió com les possibilitats del poble que l'organitzi. Ara Vil·lorès té que decidir si organitza la XXX edició de la festa, tot un repte per aquesta petita població de la nostra ben volguda comarca.

El que si quedarà pel record és que una vegada més, l'Aplec a superat totes les expectatives, del 27 al 29 de juliol Cincorres va veure com el poble es quedava petit per acollir a l'allau de visitants que es van donar cita per participar en l'Aplec, milers de persones van gaudir al complet d'un variat programa, farcit d'actuacions musicals, exposicions, xerrades, cercaviles, conta-contes i tot un seguit d'actes festius i reivindicatius, per què una de les principals raons de ser d'aquesta trobada és reivindicar que la nostra comarca ha de poder mirar endavant, superant els seus dèficits i discriminacions històriques. Cincorres ha organitzat una festa oberta a tot el món, que parla una llengua i segueix protestant i fent saber que a la comarca no només queden moltes ganes

de viure, ballar i reivindicar, si no que poc a poc reviscola amb forces renovades.

Entre les actuacions musicals i teatrals que es van poder veure a Cincorres al llarg del cap de setmana cal destacar, a títol il·lustratiu, Obrint Pas, Toni Albà, Aspencat, Pirat's, Sound Sistema, Quico, el Celio, el Noi i el Mut de Ferreries.

Es van repartir més de sis mil "bocates", 350 cincorrrans voluntaris van ajudar a l'organització, i es van cobrir totes les despeses que va suposar l'organització, aquest fet és important per què fa viable la continuïtat de l'Aplec.

La gent de la comarca va respondre a la crida de l'Aplec i va fer possible que la festa reviscolés, ara cal esperar que entre tots fem possible que la propera edició es pugui dur a terme i que l'Aplec continuï sent un referent per la nostra Comarca.

■ FIRA DE MORELLA

Més de 15.000 persones van visitar la present edició de la Fira de Morella, en la que van participar més de 145 expositors, amb la participació de totes les entitats relacionades amb el mont de la ramaderia i l'agricultura a la nostra Comarca, així com un bon nombre de representats polítics.

La forcallana Laura Peñarroya Fabregat, recentment anomenada directora general de Producció Agrària, va inaugurar el dia 8 de setembre la present edició de la fira, organitzada per l'Associació Firal Els Ports, que aquest any arriba a la seva 751 edició i que constitueix una de les mostres més antigues i importants de

la Comunitat Valenciana. Actualment s'ha convertit en una cita obligada per les relacions comercials del sector agropecuari de la nostra comarca, a la que acudeixen també ramaders procedents d'altres comunitats autònomes.

A la nostra comarca es desenvolupa una de les majors activitats ramaderes de la Comunitat, amb 870 explotacions dedicades principalment a la cria de bestiar oví, caprí, porcí i boví. En concret, a la nostra comarca es concentra més del 46% del bestiar boví, el 36% del bestiar oví i caprí i el 23 % del cens del porcí de la província de Castelló, el que suposa uns 10.900 caps de bestiar boví, 72.000 ovelles i cabres i 180.000 porcs.

Laura Peñarroya inaugura la fira acompanyada d'altres autoritats. Foto: CIC.

El forcallà Agustí Celma a l'expositor de la Unió de Llauradors i Ramaders. Foto: Irene Bordàs.

NOTICIES BREUS

■ NAIXEMENTS

El dia 8 d'agost de 2006 i el 24 d'agosts de 2003, a Vinaròs, **Judit i Rosa Milián Ortíz**, filles d'*Israel (ca Casadico)* i *Mª Luz (ca Pecho)*.

El dia 5 de febrer, a València, **Laia Milián Signes**, filla de *Plácido (ca Pto)* i *Lola*.

El dia 11 de maig, a Saragossa, **Blanca Palos Piquer**, batejada a Forcall el 15 de maig, filla de *Fredi i Paquita*, neta de *José María, Rita, Raimundo i Paquita*.

El dia 27 de juny, a Terrassa, **Jaume Contijoch Cerdán**, fill d'*Albert i Elena (ca Jandro)*.

El dia 26 de juliol, a Forcall, **Luna Querol Castel**, fill de *Javier i Tania*.

El dia 26 de juliol, a Forcall, **Arantxa Gil Cerdán**, fill de *Toni i Pili (ca Jandro)*.

El dia 23 d'agost, a Vila-real, **Ariadna Milián Dolz**, filla de *Santi (ca Canari)* i *María José (ca Màxim)*

El dia 23 d'agost, a Forcall, **David Zadvydas Bircea**, fill de *Donatas i Pusa-Maria*.

El dia 31 d'agost, a Forcall, **Ferran Sancho Egea**, fill de *Santi (ca Pastablana)* i *Rosa*.

Moltes felicitats a tots.

■ DEFUNCIONS

El dia 6 de maig, a Amposta, **Mercedes Monforte Buj (ca Colavi)**, als 99 anys.

El dia 10 d'agost, a Forcall, **Vicente Beltrán Dolz (mas del Racó)**, als 79 anys.
En pau descansin.

■ NOCES D'OR

El dia 17 de juliol van celebrar les seves noces d'or **Juan Badia Llorens i Carmen Bordás Ripollés**, *enhorabona*.

■ MATRIMONIS

El dia 7 de juliol van contraure matrimoni, a l'església de la Mare de Deu de l'Assumpció de Forcall, **José Nebot Delgado i Gema Ejarque Peñarroya**.

El dia 29 de setembre van contraure matrimoni, a Can Mercadé de Cornellà de Llobregat, **Ruth López Acin i Víctor Peñarroya Asensio**, fill de *Ana i Víctor*, vocal de la Colònia, *enhorabona*.

■ COMUNIONS

Van rebre la primera comunió els següents nens:

Rubén Morata Dolz, fill de *Vicente i Mª Carmen (ca Màxim)*, el dia 1 de maig, a la parròquia de Santa Isabel de Vila-real, **Laia Ortuño Milián**, filla de *Pascual i Amparin (ca Canari)*, el dia 13 de maig, a Castelló.

Mireia Canalda Ortiz, néta de *Delfín i Montserrat de Pecho*, el dia 20 de maig, a l'església Arxiprestal de Vinaròs.

Mireia Fuster Ejarque, filla de *Ximo i Mª Carmen (ca Flo)*, el dia 27 de maig, a Chulilla (València).

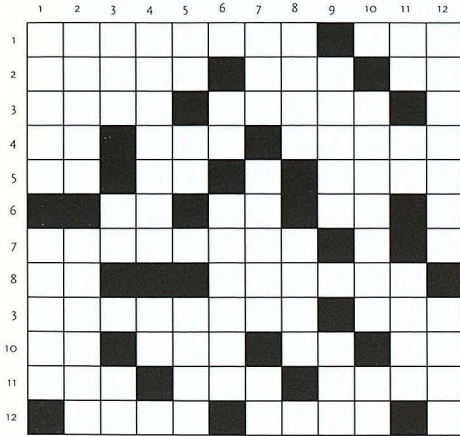
Andrea Carbó Sebastià, néta de *Miguel l'Abuelot i Vicenç de Chenté*, el dia 2 de juny, a la parròquia de Sant Bartomeu de Barcelona.

■ DIRECTORA GENERAL FORCALLANA

La forcallana **Laura Peñarroya Fabregat** ha estat nomenada, pel Consell de la Generalitat Valenciana, nova directora general de Producció Agrària de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, des de la nostra redacció li desitgem molta sort en el seu nou càrrec.

CRUCIGARGIS n° 45

per Francesc Carceller

“CARNÍVOROS SALVAJES”

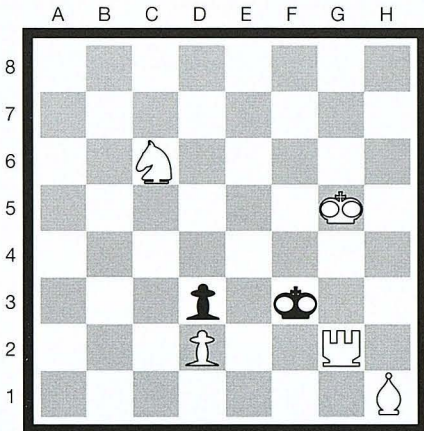
HORIZONTALS:

1. El primero de los carnívoros que aparecerán en el crucigargis. Este plantígrado también lo es. 2. Tribu ancestral suramericana. Al revés, adverbio de lugar. Al revés, nombre de letra. 3. Al revés, cierto gas. De nuevo al revés, otro carnívoro, pequeño, pero muy voraz. Vocal 4. Siglas del código numérico que acompaña a todas las poblaciones para los envíos postales. Antorcha. Formato de escritura. 5. Río gallego. Vocal repetida. Cero. Al revés, árbol que frecuentemente crece y vive a la orilla de los ríos. 6. Voz de mando. Consonantes. Símbolo químico Forma de vendaje. 7. Famosa fiesta de Buñol. Consonante. Vocal. 8. Andad. Otro carnívoro que suele vivir en los árboles. 9. Gran felino. Al revés, até. 10. Consonantes Nombre de letra. Cincuenta y uno. Pronombre personal. 11. Al revés, se precipito hacia abajo. Norma de calidad y seguridad en las empresas. Adiós italiano. 12. Carnívoro ibérico. Otro felino. Nitrógeno.

VERTICALES:

1. Carnívoro ibérico. Otro gran carnívoro. 2. Al revés, enfrenta un objeto contra otro o una opinión. Dícese del género de animal que tiene una gruesa capa de lana, al revés. 3. Al revés, repetición del sonido. Símbolo químico. Vocal. Símbolo químico. 4. Otro carnívoro. Nombre de letra. Matrícula española. 5. Campeón. Vocal repetida. Forma de vendaje. Uno, junto, reúno. 6. Consonante. Símbolo del sodio. En plural, otro gran carnívoro. 7. Entregó. Al revés, carnívoro cánido del desierto. Río italiano, al revés. 8. Al revés, especie de ave tropical. De nuevo al revés, tela gruesa. Vocal. 9. Otro carnívoro usado para la caza. Vocal. Instituto Catalán de Meteorología. 10. Vocal. Tomaste el pelo, engañaste. Vocales. 11. Conozco. Contracción. Al revés, une, junta. 12. Carnívoro. Y otro, el Rey.

ESCACS n° 38

PROBLEMA D'ESCACS

LES BLANQUES JUGUEN I FAN
MAT EN DUES JUGADES

Les negres ja fa estona que haurien de haver tombat el rei, però en aquesta situació estan a dues jugades del escac i mat...quina és la solució?

SOLUCIÓ ESCACS: 1. R4M4 - 1 tant si mouen el rei a f4 ó e4, la següent és 2.Tg4 escac i mat.

SOLUCIONES CRUCIGARGIS: 1. RH4II - 1 tanto si mueven el rei a f4 ó e4, la següent és 2.Tg4 escac i mat.

TOMATINAS E. 8. ID. GINETA. 9. GUPPARDO. E.H. 10. RN. RN. E.L. LE. 11. EAC. ISO. CINO. 12. LOBO. PUMA. N.

FONS ARTÍSTIC

Aquest cop mostrem un dels millors quadres del fons artístic de la Colònia, es tracta d'una pintura a l'oli sobre llenç, de considerables dimensions, que ens mostra una bonica vista general del nostre poble. És obra de Joan Amela Monfort, pintor nascut a Morella on va aprendre l'ofici de mans del seu pare i resident a Barcelona, fortament vinculat a Forcall pel seu matrimoni amb Lurdes Bordás Ripollés.

APARTAT DE CORREUS, 25140 - 080080 Barcelona

E-mail: cforc@hotmail.com - Fax: 93 211 63 64

www.coloniaforcall.com

EXEMPLAR GRATUÏT

BISGARGIS: C/. Bruc, 62, pral., 2^a - 08009 Barcelona

EDITA: Colònia Forcallano-catalana. - REDACCIÓ: Carme Ferrer i Sergi Bordás.

IMPRIMEIX: TORMIO, S.L. Arts Gràfiques - Major de Sarrià, 139 - 08017 Barcelona
Tel. 93 203 36 98 - Fax 93 203 35 12 - info@tormiq.com